

AARON YE CHRIST
Exodus 28: 1-5; Leviticus 8:1-36; 9:7-24; Mm Hebrew 7:11-28; 8:1, 2
QYQH UKPEP-ŊKPQ 84

Eke Ikpọ Owo

IKQ IBUOT: “Ke ntak emi Enye onyūn ekeme ndinyaña mmọ emi esañade ke Enye ekpere Abasi qyqh-qyqh, sia enye odude uwem ke nsinsi ndinam mkpe ubọk nnọ mmọ” (Mm Hebrew 7:25).

I Emek Aaron Ye Nditọ Iren Esie enim Ke Itie Oku

1. JEHOVAH owuk ete enam ndisana edisine ńkpọ enim, emi owutde idaha mme oku ke ńkañ spirit, Exodus 28:1-5; Eriyarare 19:8
2. Uwa idiok-ido ada ọnọ ndinam Aaron ye nditọ iren esie esana ke abaña idaha oku, Leviticus 8:1-17; 2 Chronicles 5:11; Mm Hebrew 13:11-13
3. Edifọp uwa ada ọnọ ediyak mmọ nnọ Abasi nte edinem utebe uwa Jehovah, Leviticus 8:18-21; Exodus 29:18
4. Okukim erọñ eriyohọ ubọk ye edidu mmọ usen itiaba ke ataya ada ọnọ ntọtunọ ediyak idem mmọ nnọ ke abaña utom Abasi, Leviticus 8:22-36; Mm Hebrew 7:28

II Aaron Ye Nditọ-Iren Esie Etọnọ Utom Mmọ Nte Mmọ Oku

5. Ewuk Aaron akwa oku ndinam uwa mbaña idem esie ye uwa ke abaña mbio obio nte ńkpọ usio isop, Leviticus 9:6, 7; Mm Hebrew 7:26, 27
6. Mm uwa emi enye anamde nte ekewukde edi uwa usen- ubọk Leviticus 9:8-21, (ufań 17); Exodus 29:38, 39; Mm Hebrew 7:27
7. Aaron ọdiọñ kpukpru owo; JEHOVAH owut idem; ikañ onyūn edita edifọp uwa; ndien kpukpru owo efiori, Leviticus 9:6, 22-24

III Edomo Idaha Oku Aaron Ye Idaha Oku Christ

8. Mfọn-mma ikoduhe ke idaha oku Aaron, edi okodu ke idaha oku nte utọ Melchizedek asañade, Mm Hebrew 7:11; Psalm 110:4
9. Obufa idaha oku ọtọnọ ke Christ emi okotode ke esien Judah, Mm Hebrew 7:12-14; ńwede Mbon Rome 1:3, 4
10. Ekenim Oku emi, idighe ke item ibet obukidem, edi ekeda odudu nsinsi uwem enim, Mm Hebrew 7:15-17, 23, 24, 1-3
11. Ibet ikanamke baba ńkpọ kiet ọfọn ama, edi edida idorenyin eke ọfọnde akan ndian anam, Mm Hebrew 7:18, 19, 25; ńwede Mbon Rome 8:3, 4
12. Obufa idaha oku emi edi se ekesọnọde ke uńwọnọ emi Abasi ke idemesie akanamde, Mm Hebrew 7:20-22; Psalm 110:4.

SE EKPEPDE EBAÑA

Editim Mm Oku Idem

Mm item emi ekenọde Moses ke nde ke nde ebaña editim Aaron ye nditọ-iren idem nnọ idaha oku owut akwa idaha utom emi mme oku emi Abasi ekeyetde aran onim, ekedade. Ekedid utom mme oku ndida ke iso Abasi ke ibuo nditọ Israel. Mm edisine-ńkpọ emi mmọ ekesinede ekedi mbiet idaha ke Spirit emi mme oku enyenede ndida man mmọ edot ke idaha utom oro. Mm uwa ye enọ ima esit emi mmọ ekedade eka ke itie uwa okpoho ekedi mbiet Iyip emi ekenyenede ndiduohọ ye eke usio isop ke abaña idem mmọ ye eke mbio obio; mme enọ ima-esit mmọ akada ọnọ edifen ke mme idiok-ńkpọ, edinam asana ye ediyak idem mmọ nnọ Abasi emi Abasi ekebeñede onim tọnọ ke ini ibet. Okposuk mme ńkpọ emi ke idem mmọ mikenyleneke odudu ndinam mmọ emi esañade ekpere efọn ema (Mm Hebrew 10:1), edi ke abaña se mme ńkpọ emi ekenyande ubọk ewut, ofuri ido ye usuń ukpono ke ataya ikedighe mfọn-mma mbiet ńkpọ ikpọñ-ikpọñ, edi ekedi ndutim eke ọfọnde ama man edi ńkpọ ufak ọnọ nditọ Israel, onyūn anam mmọ esaña ke iso Abasi ke edisana uwem ye ke edinen ido ke ofuri usen uwem mmọ, man mmọ edi akpan inyene enọ Abasi ye Obio oku ye edisana idut (Exodus 19:5, 6).

Enim Aaron Ke Akwa Oku

Edi Abasi ke Idemesie okonim Aaron ete edi akwa oku; ndien ubak edisine ńkpọ esie ekedi mbana ikpanesit ubierikpe emi ekedade ata ediye gold ye awawa, ye purple ye ididuot ye eti edifiak linen enam esin ndiye itiat duopeba emi ekekapde enyiń esien nditọ Israel duopeba. Ndien ke ini Aaron akade ndida ke iso Jehovah, enye ekenyene ndibiom mme enyiń oro ke afara esie (Exodus 28:12). Edi ema eyom se ikekponde ikan edisine ńkpọ emi eto Aaron. Ema ewet ete, “Ndien da Urim ye Thummim sin ke mbana-ikpanesit-ikpe; ndien mmọ eyedoro

Aaron ke esit, ke ini enye odukde ke iso Jehovah, ndien Aaron edibiom ikpe nditọ Israel ke esit esie ke iso Jehovah kpukpru ini” (Exodus 28:30).

Unana Ukeme Mme Oku Ye Mbio Obio

Edi ediwak mme oku ema eduọkpọn akwa ikot emi ekekotde mmọ, ntre nko mbio obio ema eduọkpọn idiọk-idiọk ekpọn se ikpenyenede mmọ kpa ke idak Ibet. Mmọ ema etim ekpeme ndinam enyọn-enyọn kpukpru se ekewetde ke ibet Moses, edi mmọ ikasañake nkpọ ye akpanikọ emi odude ke esit (Psalm 51:6), ndien ido edikpono Abasi mmọ ama akabare edi ukpọk-ukpọk. Okoto ke enyọn-enyọn edu ukpono emi Abasi ebe ke inua Isaiah anditiñ ntiñ-nnim-ikọ, asua ọnọ mmọ “Jehovah ọdọhọ, ete, uwak uwa mbufo ọfọn mi nso? Mmọyuhọ edifọp uwa okukim, ye ikpọn edisehe unam; iyip enañ, ye eke nditọ erọn, ye eke okpo ebọt inyuñ inemke mi esit. Ke ini mbufo edide ndiwut mi idem mbufo, anie oyom emi ke ubọk mbufo, ete edidigi okure mi? Mbufo ekuda aba uwa nsu edi; mmese incense ke nkpọ mbubiam; kpa ntre ke nse ọfiọn, ye Sabbath, ye edikot esop: nkwe nte nyode idiọk ido ye ederi. Ukpọn mi asasua mbufo ọfiọn mbufo, ye ini esop mbufo: mmọ emekabare edobi mi; mmobiom mmọ tutu nkpa mba. Ndien ke ini mbufo emenerede ubọk mbufo, ndip mbufo enyin mi: ndien nko ke ini mbufo ewakde ndibọn akam, ami nkopke: iyip ọmọyọhọ mbufo ke ubọk” (Isaiah 1:11-15). Abasi ke eyo oro, kpa ke idem eyo emi, omoyom se ikande abiaña-abiaña edibak Abasi ye edinim ido Esie. Enye ama ọnọ ewuhọ ete, “Mbufo eyet idem enam esana; emen mme idiọk ido mbufo ke enyin mi efep;” (Isaiah 1:16).

Kpukpru utom emi oku ekenyenede ndinam, ndiye edisine-nkpọ emi edokde enọ mmọ, edifọp uwa ke itie uwa, edifọp incense ke itie uwa gold ye ata edisana ebiet emi akwa oku akam odukde ini kiet ke isua ye iyip eyen enañ emi enye awade ke abaña idem esie ye iyip ebọt emi enye awade ke abaña mbio obio, kpukpru emi edi se ibet Moses eketemede; edi mmọ ekedi mbiet ye mbukpọn nti nkpọ emi edidide. Edi ke ini nditọ Israel ema ekeduok nkukut ebaña Enye emi mbiet ye mbukpọn nkpọ akanyande ubọk owut, mmọ ema eduok kpukpru nkpọ. “Ke ini nkukut miduhe, obio etie otime-otime” (Mme Nke 29:18).

Idaha Christ Nte Oku

Kpa nte kpukpru se ekenamde ke ataya akanyande ubọk owut Christ, kpa ntre nko ke mme anditiñ ntiñ-nnim-ikọ eketiñ nkpọ ebaña enye. Moses ama etiñ ntiñ-nnim-ikọ abaña Christ nte akwa Anditiñ ntiñ-nnim-ikọ emi edidide ọnọ nditọ Israel ke ini enye ọdọhọde ete; “Jehovah Abasi fo eyenam prophet eke edibietde mi, adaha ada ke otu fo ọnọ fi: enye ke mbufo edikop enọ” (Deuteronomy 18:15). Enye nte Edidem ke ebekpo David ke Jeremiah anditiñ ntiñ-nnim-ikọ okowut ke ini enye ewetde ete: “Jehovah ọdọhọ, ete, Sese, usen ke edi eke ndinamde ndinen Nsehe otibe ọnọ David, ndien edidem kiet eyeda ubọn, onyuñ okut unen, onyuñ anam edinen ikpe ke isọn” (Jeremiah 23:5). Andiwet Psalm David onyuñ ewet abaña Enye nte Akwa Oku eke idaha Esie ọkpuhọre, “Jehovah ọmọñwọn, idinyuñ ituaha mkpọfiok, afo edi nsinsi oku, nte utọ Melchizedek asañade (Psalm 110:4). Ke ntre, ema etiñ enim ete ke Jesus eyedi nte **Anditiñ ntiñ-nnim-ikọ, Oku ye Edidem**. Ke ini utom Esie ke isua ita ye ọfiọn itiokiet, emi Enye ekekepepe mme owo nkpọ, Enye ama anam idaha utom Esie nte Anditiñ-ntiñ-nnim-ikọ, ke edidok ye ediduk Esie ke Ataya emi mmidaha ubọk inam, Enye akabare edi Akwa Oku, emi Enye odude do ndikpe ubọk nnọ nnyin idaha emi. Ndien ke ini Enye edifiakde edi ndikpe ikpe nnọ mme idut, “Jehovah eyedi edidem ofuri isọn emi” (Zechariah 14:9).

Oku Nte Utọ Melchizedek Asañade

Paul Apostle otim anam añaña nnyin se idaha Christ nte Akwa Oku ọwọrọde “nte utọ Melchizedek asañade” (Mme Hebrew 7:1-28). Melchizedek, oku Abasi Ibom emi ọkọbọde Abraham ọyọhọ ubak duop, ama okpon akan Abraham ete mbuotidem, onyuñ okpon akan idaha mme oku Levi emi ubon Abraham ekedade. “Edi edieke mfọn-mma okpotode ke idaha oku Levi (koro ekenọ mbio obio ibet ke idak idaha oku oro), ekpenam didie eyom oku efen adaha ada nte utọ Melchizedek asañade, ekukom enye nte utọ Aaron asañade?” (Mme Hebrew 7:11). Idaha oku Aaron ikọfọnke ima. Aaron ye ubon esie nte owo ekenyene ndikpa, ekenyuñ edi mbukpọn ata Akwa Oku “emi midaha item ibet obukidem inim Enye nte oku, edi edade odudu uwem eke midikemeke ndibiara, enim Enye” (Mme Hebrew 7:16). Nte Obufo Ediom odukde edi ye nte Akani Ediom ebiede efep (Mme Hebrew 8:13). Ata Akwa Oku nnyin mfin emi okpon akan kpukpru idaha akwa oku Aaron, emi nko ema ekebe efep sia ekedide mbiet ye mbukpọn nkpọ. Ntre ifet iduhe aba ke ufok Abasi ekededi inọ mme owo eke enyenede ndikpa ndida idaha oku. Mme ufok Abasi emi esuk ekade iso ndinyene mme oku ke ido obukidem, edi mmọ emi ebiate inwañ-inwañ edikpep emi otode Ikọ Abasi emi enyenede odudu. Christ edi Akwa Oku nnyin, emi “ke adañemi ekedide nte Akwa Oku emi adade nti nkpọ eke ediwọrọde edi, Enye asaña ebe Ataya eke okponde akan oro onyuñ ọfọnde akan, eke midaha ubọk inam, oro edi Ataya eke midige eke ererimbot emi; enye inyuñ idaha iyip ebọt ye enañ isaña ibe iduk, edi ada iyip Esiem oduk ke Edisana Ebiet ini kiet kpọt, ke Enye ama ọkọbọ nsinsi ufak ọnọ owo. (Mme Hebrew 9:11, 12). “Ke ntak emi Enye onyuñ ekeme ndinyaña mmọ emi asañade ke Enye ekpere Abasi ọyọhọ-ọyọhọ, sia enye odude uwem ke nsinsi ndinam mkpe-ubọk nnọ mmọ” (Mme Hebrew 7:25).

Ini kiet ke isua ke Usen Usio-isop, akwa oku ekenyene ndibe nduk ye iyip ebọt ke Ata Edisana Ebiet ke ibuot mbio-obio emi edade nsan-nsan enuk ibuot ekpono Abasi mmọ enyuñ ebetde akwa oku ọwọrọ edi. Ke ntre, Akwa

Oku nnyin ama ebe oduk ke Edisana Ndisana ini kiet kpọt idighe ye iyip enañ mme eke ebet, edi ye ọsọñ-urua Iyip Esie, man ada anam mkpe-ubọk abañ nnyin; adañemi nnyin, emi idide mbet Esie ke akpanikọ ke ibebet ye idara usọp-usọp editọñ nta ndi Esie. Enye eyewara ndikpọñ ebekpo mkpe-ubọk Esie, onyụñ afiak edi ke ererimbot man edida Nwan-Ndọ Esie emi etiede ebet Enye.

MME MBUME

13. Ke nso nta ke ekenim mme oku ke Akani Ediomi?
14. Nso ekedi mme utom mmọ ke abañ ido ukpono Abasi ke Ataya?
15. Nte ediwot enañ ke abañ ndinam Aaron asana ekedi ido, mme ema enam enye asana?
16. Nta emi Abasi ekesinde mme edifọp uwa ye mme edinim esop ke ini Isaiah? (Isaiah 1:11-15).
17. Nso idaha utom ita ke ekenim Christ ete edinam ọyọhọ? Tiñ nte mmọ ekeyọhọde.
18. Ke nso usuñ ye ke ini ewe ke Enye akada idaha Akwa Oku?
19. Ke nso usuñ ke idaha oku Christ ọkpuhọre ye eke Aaron?
20. Ke ini Christ edikpọnde ebekpo mkpe-ubọk Esie, nso idaha utom ke Enye edida?